Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0271/2017/rev

24.4.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci ve Venezuele
(2017/2651(RSP))

Esteban González Pons, Luis de Grandes Pascual, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, David McAllister, Sandra Kalniete, Francisco José Millán Mon, Tunne Kelam, Nuno Melo, Gabriel Mato, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Ramón Luis Valcárcel Siso
za skupinu PPE

B8-0271/2017/rev.

Usnesení Evropského parlamentu o situaci ve Venezuele
(2017/2651(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na řadu svých usnesení, zejména na usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci ve Venezuele[1], usnesení ze dne 18. prosince 2014 o pronásledování demokratické opozice ve Venezuele[2], usnesení ze dne 12. března 2015 o situaci ve Venezuele[3] a usnesení ze dne 8. června 2016 o situaci ve Venezuele[4],

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, jehož je Venezuela smluvní stranou,

– s ohledem na Meziamerickou demokratickou chartu přijatou dne 11. září 2001,

– s ohledem na venezuelskou ústavu a zejména na články 72 a 233 této ústavy,

– s ohledem na prohlášení vysokého komisaře OSN pro lidská práva Zaída Raáda Husajna ze dne 31. března 2017 o nálezu venezuelského Nejvyššího soudu ve věci zákonodárných pravomocí Národního shromáždění,

– s ohledem na varování uvedená ve zprávách Organizace amerických států (OAS) ze dne 30. května 2016 a 14. března 2017 o Venezuele a na výzvu jejího generálního tajemníka, aby bylo urychleně svoláno zasedání její Stálé rady na základě článku 20 Demokratické charty s cílem projednat venezuelskou politickou krizi,

– s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federicy Mogheriniové ze dne 27. března 2017 o zhoršující se a vážné politické, hospodářské a humanitární krizi ve Venezuele,

– s ohledem na deklaraci OAS ze dne 13. března 2017 podepsanou 14 z jejích členských států, která požaduje, aby Venezuela mimo jiné urychleně naplánovala volby, propustila politické vězně a uznala ústavní dělbu moci,

– s ohledem na rezoluci Stálé rady OAS ze dne 3. dubna 2017 o nedávných událostech ve Venezuele,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že ve svém nálezu ze dne 27. března 2017 venezuelský Nejvyšší soud prohlásil všechny legislativní akty přijaté Národním shromážděním za protiústavní;

[1] Přijaté texty, P7_TA(2014)0176.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2014)0106.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0080.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2016)0269.

vzhledem k tomu, že podpora pro Meziamerickou demokratickou chartu byla popsána jako vlastizrádný čin, navzdory tomu, že se jedná o právní akt, jehož je Venezuela signatářem; vzhledem k tomu, že venezuelský Nejvyšší soud ve svém nálezu ze dne 29. března 2017 shledal Národní shromáždění vinným z pohrdání soudem, zneplatnil jeho akty a pravomoci a rozhodl, že zákonodárnou funkci převezme Nejvyšší soud;

B. vzhledem k tomu, že pouze řádně demokraticky zvolení zástupci mohou vykonávat zákonodárnou moc;

C. vzhledem k tomu, že uvedené nálezy byly přijaty, aniž by pro ně existoval ústavní základ: ať už se jedná o pravomoci svěřené Národnímu shromáždění (článek 187 ústavy), nebo o pravomoci ústavního kolegia Nejvyššího soudu (článek 336 ústavy);

D. vzhledem k tomu, že nejvyšší státní zástupkyně Luisa Ortega Díazová, kterou jmenovala venezuelská vláda, odmítla nález Nejvyšší soudu, který shledala v rozporu s ústavním pořádkem;

E. vzhledem k tomu, že nálezy venezuelského Nejvyššího soudu porušují jak ústavněprávní ustanovení o dělbě moci, tak povinnost, která je uložena všem soudcům, dodržovat venezuelskou ústavu a zajišťovat její neporušenost (článek 334);

F. vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud již dříve prohlásil, že Národní shromáždění se provinilo pohrdáním soudem a zneplatnil jeho akty a pravomoci, a to dne 1. srpna 2016 a 5. září 2016 v nálezu č. 808;

G. vzhledem k tomu, že univerzální standardy a regionální a mezinárodní dohody, jejichž stranou je i Venezuela, a které je tudíž povinna uplatňovat, označují dělbu moci za klíčovou záruku ochraňující občanská práva a bránící demokracii a právní stát, které jsou základními předpoklady umožňujícími existenci zastupitelské demokracie;

H. vzhledem k tomu, že prezident Nicolas Maduro, který se ocitl pod mezinárodním tlakem, požádal Nejvyšší soud, aby přehodnotil svůj nález, který zneplatnil Národní shromáždění; vzhledem k tomu, že dne 1. dubna 2017 Nejvyšší soud vydal nový nález, který obnovil pravomoci Národního shromáždění;

I. vzhledem k tomu, že opoziční koalice ve Venezuele, tzv. MUD, získala 112 ze 167 křesel jednokomorového Národního shromáždění, tedy dvoutřetinovou většinu, oproti 55 křeslům PSUV; vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud poté čtyřem nově zvoleným zástupcům v Národním shromáždění, z nichž 3 byli z MUD, znemožnil převzít funkci, takže opozice dvoutřetinové většiny nedosáhla;

J. vzhledem k tomu, že je znepokojivé, že poslední vlna svévolného zatýkání zvýšila počet politických vězňů na 117, včetně klíčových politických vůdců, jako jsou Leopoldo López, Antonio Ledezma, Daniel Ceballos a Yon Goicoechea;

K. vzhledem k tomu, že opozičnímu předákovi a bývalému prezidentskému kandidátovi Henriquemu Caprilesovi bylo zakázáno vykonávat politickou funkci po dobu 15 let; vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí se zakládalo na obviněních z „administrativních nesrovnalostí“, kterých se měl údajně dopustit jakožto guvernér státu Miranda;

L. vzhledem k tomu, že venezuelské bezpečnostní složky, včetně národní gardy a státní policie, již od počátku demonstrací opakovaně použily brutální násilí proti pokojným demonstrantům, včetně členů Kongresu, kteří protestovali proti rozhodnutí, jímž bylo Národní shromáždění zbaveno svých pravomocí, a vzhledem dále k tomu, že přitom přišlo o život více než 20 osob, přičemž mnoho lidí bylo zraněno a došlo k mnoha zatčením;

M. vzhledem k tomu, že vláda pod záminkou nedostatku finančních zdrojů přerušila proces regionálních voleb, které se měly konat v prosinci 2016, a zabránila konání referenda o odvolání (založeného na ustanovení ústavy, které umožňuje 20 % voličů vyžádat si odvolání prezidenta), a to navzdory tomu, že byly splněny příslušné ústavní požadavky, a že pohrozila, že na neomezenou dobu přeruší všechny volební procesy;

N. vzhledem k tomu, že spravedlivé a inkluzivní volby, které vyžaduje článek 21 Všeobecné deklarace lidských práv, představují klíčový pilíř jakékoli reprezentativní demokratické společnosti založené na lidských právech a právním státu;

1. odsuzuje pokračující protiústavní porušování demokratického pořádku ve Venezuele, včetně nedávného nálezu venezuelského Nejvyššího soudu usilujícího o převzetí zákonodárných pravomocí Národního shromáždění, a nedostatečnou dělbu moci a nezávislost jednotlivých složek moci;

2. důrazně odmítá rozhodnutí Nejvyššího soudu dočasně zbavit Národní shromáždění jeho pravomocí a tyto pravomoci převzít, které představuje jednoznačné porušení mezinárodních demokratických standardů a ústavního pořádku Venezuely; bere na vědomí nedávné přehodnocení některých prvků těchto rozhodnutí a naléhavě vybízí venezuelskou vládu, aby zaručila plné obnovení demokratického pořádku;

3. vyjadřuje hluboké znepokojení nad vážně se zhoršující situací ve Venezuele, pokud jde o demokracii, lidská práva a sociálně ekonomickou situaci, a nad ovzduším narůstajícího politického násilí a společenské nestability;

4. vyzývá venezuelskou vládu a Nejvyšší soud, aby dodržovaly ústavu, zejména pravomoci, které jsou svěřeny všem řádně zvoleným členům parlamentu;

5. vyzývá venezuelskou vládu, aby ochránila dělbu moci a nezávislost jejích složek a aby obnovila a v plné míře dodržovala ústavní postavení a pravomoci Národního shromáždění; připomíná, že dělba moci patří k zásadním principům demokratických států, jež se řídí zásadami právního státu;

6. vyzývá venezuelskou vládu k neprodlenému a bezpodmínečnému propuštění všech politických vězňů; připomíná, že s propuštěním politických vězňů souhlasilo Národní shromáždění prostřednictvím zákona o národním usmíření, který vetovala výkonná moc; připomíná, že trvalého smírného řešení pro Venezuelu lze dosáhnout pouze prostřednictvím plného dodržování svobody slova a vyjadřování, které povede k propuštění všech politických vězňů v zemi;

7. vyzývá vládu Venezuely, aby dodržovala ústavu a aby představila volební harmonogram, který umožní rychlé, svobodné a transparentní volební procesy, které jsou jedinou cestou, jak ukončit stávající politickou patovou situaci;

8. důrazně odsuzuje rozhodnutí venezuelského úřadu pro kontrolu státních financí, kterým bylo opozičnímu předákovi Henriquemu Caprilesovi na 15 let zakázáno vykonávat politickou funkci; vyzývá venezuelskou vládu, aby ukončila praxi spočívající ve vytlačování opozičních vůdců z veřejného prostoru tím, že jsou zbavováni politických práv;

9. vítá rezoluci Stálé rady OAS ze dne 3. dubna 2017 a vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby ji podpořila; vyzývá dále místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby společně s OAS aktivně hledala další opatření usilující o návrat k demokratickému pořádku prostřednictvím účinného výkonu demokracie a fungování právního státu v rámci venezuelského ústavního rámce;

10. důrazně odsuzuje brutální represi pokojných demonstrací ze strany venezuelských bezpečnostních složek, která si vyžádala více než 20 obětí, velký počet zraněných a mnoho zatčených; vyzývá venezuelskou vládu, aby dodržovala a zaručovala ústavní právo na svobodné pokojné shromažďování a demonstrace a aby všechna úmrtí vyšetřila; vyzývá venezuelské orgány, aby všem občanům zaručily bezpečnost a umožnily jim svobodně uplatňovat svá práva, což se týká zejména obránců lidských práv, novinářů, politických aktivistů a členů nezávislých nevládních organizací, kterým hrozí větší riziko útoku a svévolného zatčení;

11. vyzývá venezuelské orgány, aby co nejrychleji umožnily vstup humanitární pomoci do země a také vstup mezinárodních organizací, které chtějí pomoci nejvíce postiženým částem společnosti;

12. opakuje svou žádost, aby byla do Venezuely co nejrychleji vyslána delegace Evropského parlamentu, která by vedla dialog se všemi skupinami, jichž se konflikt týká;

13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a Národnímu shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.